

**IV Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi
im. J. Kusocińskiego w Wałbrzychu**

**PRZEDMIOTOWE OCENIANIE Z CHEMII
ROK SZKOLNY 2020/2021**

Przedmiotowe ocenianie (PO) zostało opracowane na podstawie:

1. Ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (Dz.U.2019.0.1481).
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.
3. Wewnątrzszkolnego oceniania (WO).

1. Kontakt między nauczycielem i uczniem

- a) uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości;
- b) każda ocena wystawiana przez nauczyciela jest jawna i uzasadniona;
- c) każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum 3 oceny (przy 1-2 godzinach tygodniowo) i 5 ocen (przy 3 i większej ilości lekcji tygodniowo);
- d) prace pisemne są obowiązkowe;
- e) sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy;
- f) kartkówki nie muszą być zapowiadane i nie mogą być poprawiane;
- g) uczeń, który podczas prac pisemnych korzysta ze źródeł niedozwolonych lub z pomocy innych uczniów, otrzymuje ocenę niedostateczną i traci możliwość poprawy tej pracy;
- h) nauczyciel oddaje uczniowi oceniony i poprawiony sprawdzian w terminie nie dłuższym niż 14 dni roboczych od jego napisania;
- i) uczeń nieobecny z uzasadnionych przyczyn podczas sprawdzianu, zobowiązany jest zgłosić się do nauczyciela po powrocie do szkoły i musi go napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie dłuższym niż dwa tygodnie);
- j) w razie nieusprawiedliwionej nieobecności podczas pracy pisemnej, nauczyciel może zażądać aby uczeń napisał pracę klasową na pierwszej lekcji, na której będzie obecny;
- k) sprawdzian napisany na ocenę niedostateczną można poprawić; poprawa odbywa się w ciągu dwóch tygodni od dnia poinformowania o ocenach; uczeń poprawia pracę tylko raz; ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika, pod warunkiem, że jest ona wyższa od pierwotnej;
- l) sprawdzian napisany na ocenę niesatysfakcjonującą uczeń może poprawić po indywidualnej rozmowie z nauczycielem i za jego zgodą; poprawa odbywa się w ciągu dwóch tygodni od dnia poinformowania o ocenach; uczeń poprawia pracę tylko raz; ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika i brana jest pod uwagę ocena z pracy poprawionej;
- m) uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji: raz (przy jednej godzinie tygodniowo) i dwa razy w semestrze (przy większej ilości godzin tygodniowo); przez

nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych do lekcji; nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza po wejściu do sali przed rozpoczęciem części dydaktycznej lekcji; nauczyciel ma prawo zwiększyć liczbę nieprzygotowań;

- n) po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną;
- o) nauczyciel nie zadaje zadania domowego w piątek, jeśli następna lekcja jest w poniedziałek, na ferie świąteczne, ferie zimowe, dłuższe przerwy w zajęciach;
- p) na koniec semestru nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych;
- q) aktywność na lekcji jest nagradzana „plusem”; za 5 zgromadzonych „plusów” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą; przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji, udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie dodatkowych zadań na lekcji, aktywną pracę w grupach;
- r) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną śródroczną ma obowiązek w przeciągu 14 dni zgłosić się do nauczyciela w celu ustalenia terminu uzupełnienia braków w wiadomościach i umiejętnościach i sposobu wykazania się uzupełnioną wiedzą.

2. Obszary aktywności podlegającej ocenianiu

- a) rozumienie pojęć chemicznych i znajomości ich definicji;
- b) prowadzenie rozumowań – sposób prowadzenia rozumowań;
- c) posługiwanie się symboliką i językiem chemicznym adekwatnym do danego etapu kształcenia;
- d) rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem poznanych metod, weryfikowanie otrzymanych wyników;
- e) pisanie i wyrównywanie równań reakcji chemicznych;
- f) odczytywanie równań reakcji chemicznych;
- g) stosowanie wiedzy przedmiotowej w rozwiązywaniu problemów poza chemicznych;
- h) stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych;
- i) prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach;
- j) aktywność na lekcjach, praca w grupach i własny wkład pracy ucznia.

3. Narzędzia, czas pomiaru i obserwacji osiągnięć uczniów

Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- a) sprawdziany;
- b) kartkówki;
- c) odpowiedzi ustne;
- d) prace domowe;
- e) inne formy aktywności (konkursy, wykonanie pomocy dydaktycznych, projekty, itp.);
- f) obserwacja ucznia:
  - przygotowanie do lekcji;
  - aktywność na lekcji;
  - praca w grupie.

Wszystkie formy pracy ucznia oceniane są w skali stopniowej.

Sprawdzian to praca pisana na zakończenie działu w formie testu, zadań otwartych lub połączenia tych form.

Kartkówka to praca pisemna obejmująca materiał z trzech różnych tematów.

Liczba i częstotliwość pomiarów jest zależna od klasy i liczby godzin.

4. Oczekiwane osiągnięcia uczniów w wyniku realizacji programu nauczania to wymagania programowe na poszczególne stopnie szkolne, opisane w rozkładach materiału, ułożone według klasy, działu, taksonomii celów:

- stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne;
- stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne i podstawowe;
- stopień dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, podstawowe i rozszerzające;
- stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzające i dopełniające;
- stopień celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzające, dopełniające i wykraczające.

Wymagania konieczne (K) – obejmują wiadomości i umiejętności, których opanowanie pozwoli uczniowi kontynuować naukę na danym poziomie nauczania. Uczeń zapamiętuje i odtwarza wiadomości (definiuje, wymienia, nazywa), opisuje działania (ale niekoniecznie je wykonuje).

Wymagania podstawowe (P) – obejmują wiadomości i umiejętności, które są stosunkowo łatwe do opanowania, użyteczne w życiu codziennym i konieczne do kontynuowania nauki. Uczeń rozumie wiadomości (wyjaśnia, streszcza, rozróżnia), odtwarza działania.

Wymagania rozszerzające (R) – obejmują wiadomości o średnim poziomie trudności, a ich przyswojenie nie jest niezbędne do kontynuowania nauki. Mogą one, ale nie muszą być użyteczne w życiu codziennym. Są pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych. Uczeń wykorzystuje wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych (rozwiązuje, porównuje, rysuje, projektuje).

Wymagania dopełniające (D) – obejmują wiadomości i umiejętności, które są trudne do opanowania, nie mają bezpośredniego zastosowania w życiu codziennym, mogą ale nie muszą wykraczać poza program nauczania. Uczeń wykorzystuje wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych/nietypowych (dowodzi, przewiduje, ocenia, wykrywa).

Wymagania wykraczające (W) – wiadomości i umiejętności ucznia wykraczają poza obowiązujący program nauczania lub uczeń rozwiązuje zadania problemowe z zakresu objętego programem, jednak o wysokim stopniu trudności.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada i stosuje wiadomości oraz umiejętności z zakresu wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia i stosuje je do rozwiązywania zadań problemowych o wysokim stopniu złożoności;
- posiada i stosuje wiadomości oraz umiejętności wykraczające poza zakres wymagań podstawy programowej dla danego etapu kształcenia;
- samodzielnie i sprawnie formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk;
- osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny;
- w przekazie wiadomości stosuje poprawny styl i język oraz swobodnie posługuje się terminologią naukową.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej;
- stosuje zdobytą wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów oraz zadań problemowych (nowych);
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np.: układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych, encyklopedii i internetu;
- projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności;
- w przekazie wiadomości stosuje poprawny styl i język oraz poprawnie posługuje się terminologią naukową.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej;
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej;
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych;
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności;
- w przekazie wiadomości stosuje podstawowe pojęcia i zależności, pojawiają się nieliczne błędy, a język wypowiedzi jest umiarkowanie precyzyjny i zwięzły.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w wymaganiach podstawy programowej, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów;

- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: układ okresowy pierwiastków chemicznych, wykresy, tablice chemiczne;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- z pomocą nauczyciela zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności;
- w przekazie wiadomości stosuje podstawowe pojęcia i zależności, pojawiają się błędy, a język wypowiedzi jest mało precyzyjny i zwięzły (zbliżony do potocznego).

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, nabyte wiadomości nie tworzą spójnego systemu wiedzy;
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne, zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych;
- w przekazie wiadomości stosuje pojedyncze pojęcia i zależności, pojawiają się liczne błędy, a język wypowiedzi jest nieprecyzyjny.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- ma rażące braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy programowej, co uniemożliwia dalsze kształcenie;
- nie rozwiązuje typowych zadań teoretycznych i praktycznych o niewielkim stopniu trudności oraz nie zapisuje prostych wzorów i równań reakcji chemicznych nawet z dużą pomocą nauczyciela;
- w przekazie wiadomości popełnia bardzo wiele błędów, wypowiedź cechuje brak zrozumienia tematu.

5. Kryteria oceny

- a) wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej;
- b) punkty uzyskane z prac klasowych i sprawdzianów przeliczane są na stopnie według następującej skali:

100% - 98% - celujący
 97% - 90% - bardzo dobry
 89% - 70% - dobry
 69% - 50% - dostateczny
 49% - 30% - dopuszczający
 29%-0 % - niedostateczny

- c) punkty uzyskane z kartkówek przeliczane są według następującej skali:

100% - celujący
 99% - 90% - bardzo dobry
 89% -75% - dobry
 74% -60% - dostateczny
 59% - 40% - dopuszczający

39% -0% - niedostateczny

- d) za prace domowe, odpowiedzi ustne nie przewiduje się oceny celującej;
- e) ocenę roczną wystawia się na podstawie uzyskanych ocen w ciągu całego roku;
- f) ocena roczna (semestralna) nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych, ani średnią ważoną ocen bieżących.

6. Sposoby informowania o wymaganiach

Uczniowie są informowani o kryteriach wymagań na pierwszej lekcji chemii na początku każdego roku szkolnego.

7. Zasady wystawiania ocen rocznych/końcowych

- a) nauczyciel zobowiązany jest przed terminem ostatniego zebrania z rodzicami przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej do:
  - pisemnego poinformowania wychowawców klas o przewidywanych rocznych lub końcowych ocenach klasyfikacyjnych uczniów oraz o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej lub końcowej oceny klasyfikacyjnej;
  - ustnego poinformowania uczniów o przewidywanych dla nich rocznych lub końcowych ocenach klasyfikacyjnych oraz o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej lub końcowej oceny klasyfikacyjnej;
- b) przy wystawianiu oceny rocznej/końcowej pod uwagę jest brana wyższa z ocen (sprawdzian/poprawa); w przypadku, gdy oceny są takie same, brana pod uwagę jest tylko jedna z nich;
- c) przy wystawianiu oceny na zakończenie semestru lub roku szkolnego (wystawiana ocena nie jest średnią ocen cząstkowych ani średnią ważoną), bierze się pod uwagę ważność ocen cząstkowych. Największą wagę mają stopnie z samodzielnych prac ucznia - sprawdziany (obejmujące dział lub większe partie materiału);
- d) przy ustalaniu oceny rocznej i końcowej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów działalności, rozwój ucznia, wkład pracy w stosunku do zdolności;
- e) przy wystawianiu oceny rocznej nauczyciel bierze pod uwagę oceny z I i II semestru.

8. Procedury uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej lub końcowej oceny klasyfikacyjnej:

- a) uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie mają prawo ubiegać się u nauczyciela o podwyższenie proponowanej oceny z chemii w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego rocznej/końcowej ocenie;
- b) wolę taką powinien wyrazić uczeń lub jego rodzice/opiekunowie prawni w rozmowie z nauczycielem;
- c) o podwyższenie oceny może ubiegać się uczeń, jeśli spełnia następujące warunki:
  - brał udział w przynajmniej 75% zajęć edukacyjnych z chemii;
  - przystąpił do wszystkich zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy i umiejętności;
  - ze wszystkich prac klasowych oraz sprawdzianów wiedzy i umiejętności w danym roku uzyskał oceny pozytywne;

- brał udział i osiągał sukcesy w olimpiadzie, konkursach (dotyczy wnioskowania tylko o ocenę najwyższą);
  - zaistniały inne ważne okoliczności uniemożliwiające uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana przez nauczyciela;
- d) o podwyższenie oceny może ubiegać się uczeń, który nie spełnia warunków wymienionych w punkcie c), ale nauczyciel uznaje, że może on ubiegać się o podwyższenie proponowanej oceny;
- e) nauczyciel uzgadnia z uczniem terminy i formy sprawdzania wiedzy i umiejętności;
- f) w przypadku nieprzystąpienia ucznia do zaplanowanych form sprawdzania wiedzy i umiejętności w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, traci on prawo do ubiegania się o podwyższenie oceny;
- g) sposoby i terminy sprawdzania wiedzy i umiejętności określa nauczyciel przedmiotu;
- h) stopień trudności zadań musi odpowiadać wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą ubiega się uczeń;
- i) prace sprawdzające przeprowadza nauczyciel przedmiotu;
- j) na podstawie ocenionych prac nauczyciel podwyższa ocenę, jeśli uczeń spełnił wymagania niezbędne do uzyskania wyższej niż przewidywana ocena lub pozostawia wcześniej ustaloną ocenę, jeśli warunki jej podwyższenia nie zostały spełnione.

9. Informacja zwrotna

- a) nauczyciel - uczeń
- nauczyciel informuje ucznia o wymaganiach i kryteriach oceniania;
  - nauczyciel pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju;
  - nauczyciel motywuje do dalszej pracy;
- b) nauczyciel - rodzice
- nauczyciel informuje o wymaganiach i kryteriach oceniania;
  - nauczyciel informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce;
  - nauczyciel dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce;
  - nauczyciel dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia;
  - nauczyciel daje wskazówki do pracy z uczniem;
- c) nauczyciel - wychowawca klasy - dyrektor
- nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach ucznia;
  - nauczyciel lub wychowawca informuje dyrekcję o sytuacjach wymagających, jego zdaniem interwencji.

10. PO podlega ewaluacji

Dla uczniów posiadających opinię lub orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej dostosowuje się wymagania według potrzeb ucznia - zgodnie z zaleceniami.

Ostatnie zmiany wprowadzono 2 września 2020 roku